

УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ БАЗ ДАНИХ В ФОРМАТІ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі було розглянуто поняття «електронна демократія», а саме концептуальні основи, форми та моделі електронної демократії. Також було визначено наскільки в наш час важлива електронна демократія, як засіб спілкування громадян з владою та чим електронна демократія відрізняється від електронного урядування. В результаті було описано роботу баз даних в форматі електронної демократії, а також наведені обов'язкові вимоги до них.

Ключові слова: електронна демократія, електронне урядування, управління базою даних.

Abstract

In the paper, the concept of "electronic democracy" was considered, namely the conceptual foundations, forms and models of electronic democracy. It has also been determined how important electronic democracy is today, as a means of communicating with the authorities and what electronic democracy is different from e-governance. As a result, the work of databases in the format of e-democracy was described, as well as the obligatory requirements for them.

Keywords: e-democracy, e-government, database management.

Вступ

Серед важливих завдань України на шляху до європейського співтовариства - розбудова інформаційного суспільства. Одним із пріоритетних етапів його розвитку є інформатизація органів державної влади. Це сприятиме її прозорості та відкритості, позитивно вплине на ефективність роботи державних структур, модернізує державне управління загалом. Внаслідок громадськість матиме змогу отримати якісні адміністративні послуги, долучиться до прийняття управлінських рішень на різних рівнях. Серед показників модернізації державного управління розглядаються, зокрема, сайт органу влади, сторінка в соціальній мережі, блог. Інтернет-представництво влади в мережі засвідчує її налаштованість на діалог із суспільством, прагнення оперативно реагувати на виклики сьогодення. Дієвою технологією, спрямованою на подолання викликів у державному управлінні, є електронна демократія.

Електронна демократія є однією з базових основ формування інформаційного суспільства. Запровадження інструментів електронної демократії, використання інформаційно-комунікаційних технологій і сервісів, формування інформаційної

інфраструктури розширює можливості розвитку й посилення демократичних інститутів, забезпечує участь громадян у суспільній і політичній діяльності, що є надзвичайно важливим у сучасних умовах децентралізації та реформування місцевого самоврядування.

Мета електронної демократії полягає у створенні так званого фундаменту для участі кожної людини, кожного громадянина у прийнятті державно управлінських рішень, розширення можливостей кожного громадянина, посилення його впливу на формування і реалізацію державної політики, вирішення питань місцевого значення, посилення прозорості та відкритості

діяльності органів влади та органів місцевого самоврядування, забезпечення підзвітності громадянам, проведення ефективного громадського моніторингу та контролю.

Результати дослідження

Поняття «електронна демократія» розглядають у двох смислах.

Говорячи про е-демократію у вужчому розумінні, мають на увазі застосування ІКТ для забезпечення (електронного супроводу) прав громадян. У цьому разі змінюється лише технологічний бік подання заяв, звернень, запитів органам влади від імені громадян. Тобто, використовуючи своє законне право на отримання певної довідки, громадянин може звернутися до інстанції письмово, а може, наприклад, користуючись електронною поштою.

Е-демократія у ширшому розумінні передбачає залучення громади за допомогою сучасних інформаційних технологій до вирішення різноманітних суспільно-політичних завдань. Саме в цьому розрізі ми й розглядатимемо електронну демократію. Прикладом може бути інтерактивна участь жителів у засіданні місцевої ради. При трансляванні засідання в Інтернеті кожен зацікавлений може висловити своє ставлення до рішень ради, виступів депутатів, і відтак вплинути на позицію органу влади.

Як і форми традиційної демократії, електронні форми бувають прямими та непрямими. Оскільки прямі форми є предметом довгих дискусій, не тільки концептуальних, а й чисто технологічних, причому жодна з цих форм досі не реалізована, першими розглянемо непрямі форми. Всі вони, так чи інакше, пов'язані з мережею Інтернет, адже це і є той спосіб організації публічних дискусій чи голосування, який дозволяє нівелювати відстань виборців від уряду та надати можливість висловлювати свою думку всім бажаючим.

Найпростішою непрямю формою електронної демократії є організація голосування через світову мережу. Це спосіб, який вимагає лише чисто технічних рішень, таких як ідентифікація виборця, захищені протоколи даних та моніторинг ходу голосування. Дослідник Стівен Кліфт наводить один з варіантів подібного голосування – виборцю надсилається електронною поштою бюлетень (або його аналог). За цим бюлетенем виборець або дзвонить на вказаний в ньому номер (він може бути одноразовим, подібна можливість цифровими протоколами дозволяється), де залишає повідомлення про свій вибір, або ж голосує цим бюлетенем через захищене з'єднання через Інтернет, надсилаючи свій цифровий підпис.

Другою подібною формою є надання громадянам можливості обговорення рішень міської ради, або ж навіть парламенту. В рамках подібної форми чільну роль грає наявність доступу до Інтернету, оскільки подібні дискусії на практиці стають дуже активними та гарячими, а також відповідних технічних рішень, таких як форуми, блоги та чати.

Запровадження електронної демократії має на меті налагодити ефективну комунікацію влади з громадянами. Відповідно, для цього слід використовувати технології е-залучення. Проте навряд чи будуть ефективними спроби електронного залучення громадян до управління в разі, якщо суспільство не набуло достатнього досвіду щодо традиційних методів участі громадян у житті суспільства.

Тому задля повної взаємодії громадян з державою в плані створення нових проектів для міст в Україні потрібно створити та підтримувати бази даних для кожного міста окремо. Наприклад, коли громадянин пропонує новий цікавий проект для певного міста, де він проживає, то дана петиція має показуватись в рамках цього міста. Також потрібно створити можливість ознайомлюватись та підтримувати чи не підтримувати дану пропозицію, тобто голосувати та писати коментарі. Таких петицій може бути сотні, тому потрібно кожен з них розділяти між собою та створювати для них окремі сторінки з унікальними адресами. Таким чином головною проблемою в електронній демократії є можливість спілкуватись та обговорювати нові проекти громадян з суспільством та державною владою. Ця проблема можна нівелюватись тільки завдяки грамотній структурі управління базами даних.

Висновки

Безпосередній зв'язок влади з громадою покращує процеси вироблення політики та законотворення завдяки використанню колективного суспільного досвіду, знань і вмінь. Це сприяє формуванню нового типу стосунків між політиками та громадянами, коли політики діляться своїми ідеями, використовують і узагальнюють почуте, в результаті отримуючи – посилення громадської довіри до демократичних інститутів і легітимності влади.

Інформаційно-комунікаційні технології в Україні стають дієвим інструментом залучення громадян до прийняття рішень органами державної влади всіх рівнів і органами місцевого самоврядування. В той же час, як свідчить досвід країн, в яких е-демократія здобула міцні позиції і розвивається, нашому суспільству треба подолати чимало перепон на шляху утвердження цієї перспективної форми взаємодії громадян між собою, із владою та бізнесом. Тому потрібно покращити взаємозв'язок між державою та громадянами, а саме спростити, як тільки можна бази даних установ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Електронна демократія як механізм політичної взаємодії : навчально-методичні рекомендації / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов. – К. : НАДУ, 2013. – 44 с.
2. Інструменти електронної демократії: світовий досвід. – Режим доступу: <https://digitle.wordpress.com/2016/11/30/9879247>.
3. Міносян А. С. Електронна демократія в сучасному світі: досягнення та проблеми [Електронний ресурс] / А. С. Міносян, Н. В. Чорна, І. П. Коршенова. – Режим доступу : <http://www.stationline.org.ua/index.php/pravo/62/8624-elektronna-demokratiya-v-suchasnomu-sviti-dosyagnennya-ta-problemi.html>.

Гусак Олександр Олександрович — студент групи КІН-18м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: oleksandr.husak@gmail.com

Нікіфорова Лілія Олександрівна - к.е.н., доцент каф. ЕПВМ, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: nikiforovalilia@gmail.com

Шиян Анатолій Антонович - канд. фіз.-мат. наук, професор кафедри менеджменту та безпеки інформаційних систем, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, email: Anatoliy.a.shiyan@gmail.com

Husak Oleksandr O. — Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: oleksandr.husak@gmail.com

Nikiforova Liliya O. – Ph.D. (Econ.), Associate Professor, Associate Professor of Business Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsa, e-mail: nikiforovalilia@gmail.com

Shiyan Anatoliy A. – PhD, Professor of Department of Management and Information Systems Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: Anatoliy.a.shiyan@gmail.com